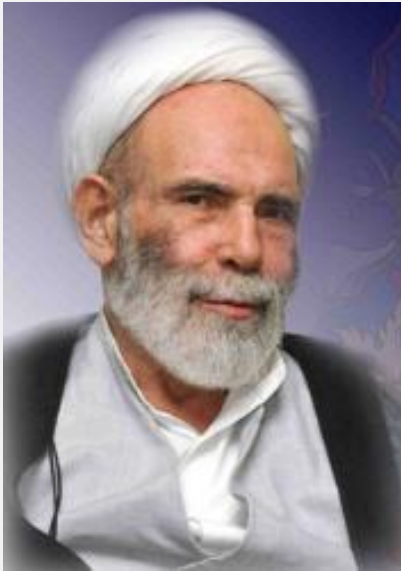

قطع امید از غیر خدا

قال علیّ (ع): «إِجْعَلُوا كَلَّ رَجَائِكُمْ لِلَّهِ سُبْحَانَهُ وَ لَا تَرْجُوا أَحَدًا سِوَاهُ فَإِنَّهُ مَا رَجَا أَحَدٌ غَيْرَ اللَّهِ تَعَالَى إِلَّا خَابَ» تمامی امیدتان را به خداوند قرار دهید و به هیچ کس غیر از خداوند دل نبندید.

قال علیّ (ع): «إِجْعَلُوا كَلَّ رَجَائِكُمْ لِلَّهِ سُبْحَانَهُ وَ لَا تَرْجُوا أَحَدًا سِوَاهُ فَإِنَّهُ مَا رَجَا أَحَدٌ غَيْرَ اللَّهِ تَعَالَى إِلَّا خَابَ» تمامی امیدتان را به خداوند قرار دهید و به هیچ کس غیر از خداوند دل نبندید. پس به راستی که هیچ کس به غیر خداوند امید نیست، مگر اینکه محروم و زیانکار گردید. یک دسته از انسان‌ها تمام امیدشان به غیر خداست. امیدشان به پول، ریاست، رفیق و... است. حضرت در این روایت به این افراد کاری ندارد و خطابش به خداشناسان است؛ آنهایی که معتقدند کاری از دست خدا برمی‌آید و... حضرت به این گروه می‌فرماید: تنها امیدتان خدا باشد. اینطور نباشد که هم به خدا امید ببندید و هم به غیر خدا.

«وَ لَا تَرْجُوا أَحَدًا سِوَاهُ»؛ این جمله فراز قبلی را تأکید می‌کند. اول می‌فرماید تمام امیدتان را خدا قرار بدهید. بعد در این جمله، امیدبستن به احدی غیر از خدا را نفی می‌کند. به تعبیر من محکم کاری می‌کند. «فَإِنَّهُ مَا رَجَا غَيْرَ اللَّهِ تَعَالَى إِلَّا خَابَ»؛ در این فراز امیرالمؤمنین (ع) به علتش اشاره می‌فرماید: برای خاطر اینکه احدی به غیر خدا امید نیست، مگر اینکه محروم شد! (استثناء از نفی دلالت بر عمومیت دارد). خداوند شریک‌پذیر نیست؛ نه در عبادت و نه در هیچ چیز دیگر. ما در این باب روایات زیادی داریم که من در اینجا نمی‌خواهم وارد آنها شوم. فقط اشاره‌ای می‌کنم: چندین روایت هست که خداوند قسم خورده که اگر کسی که می‌گوید مرا می‌شناسد، به غیر من امید ببندد، من امیدش را قطع می‌کنم. به هر که و به هر چه امید ببندی (یعنی به بچه‌ات، همسرت، رفیقت یا به پولت، ریاستت و... امید ببندی) من امیدت را قطع می‌کنم. یعنی در آخر، سرت را به سنگ می‌زنم. این حتمی و قطعی است. من این کار را با تو که می‌گویی خداشناسم، می‌کنم.

نتیجه: وقتی آخر سر خداوند می‌خواهد سرم را به سنگ بزند و امیدم را از غیرخودش قطع کند، آیا بهتر نیست که خودم از همان اول به غیر خدا امید نبندم؟!

پی نوشت:

1-غررالحکم، صفحه 196، روایت 3861

آیت‌الله مجتبی‌ی تهرانی